

RECOMANDARE nr. 10
privind respectarea dreptului de proprietate privată și a principiului liberului acces la
justiție, prevăzute de art. 44 și art. 21 din Constituția României

Prin petiția înregistrată la Biroul Teritorial Brașov al instituției Avocatul Poporului cu nr. 21 din 23 ianuarie 2013, doamna Spaloghe Rodica, domiciliată în municipiul Brașov, str. Iasomei, nr. 5, bl. 26, sc. A, ap. 2, județul Brașov, ne-a sesizat în legătură cu o posibilă încălcare a dreptului de proprietate privată, a principiului accesului liber la justiție și a dreptului de petiționare, drepturi prevăzute de art. 44, art. 21 și art. 51 din Constituția României.

Prin Sentința civilă nr. 1188 din 8 decembrie 2011, pronunțată de Judecătoria Lipova în dosarul nr. 1294/250/2011, instanța a admis plângerea doamnei Spaloghe Rodica și a obligat Comisia locală pentru stabilirea dreptului de proprietate Bârzava, județul Arad, să identifice suprafața de 0,44 ha. teren intravilan și să înainteze documentația pentru completarea amplasamentului intravilan.

În petiția adresată Biroului Teritorial Brașov al instituției Avocatul Poporului, petenta susține și dovedește că deși s-a adresat Primăriei Comunei Bârzava, județul Arad, prin mai multe cereri, solicitând punerea în executare a dispozițiilor Sentinței civile nr. 1188 din 8 decembrie 2011, pronunțată de Judecătoria Lipova în dosarul nr. 1294/250/2011, în contradictoriu cu intimatele Comisia locală pentru stabilirea dreptului de proprietate Bârzava și Comisia județeană pentru stabilirea dreptului de proprietate Arad, cererile sale nu se soluționează.

De asemenea, la cererea transmisă primăriei în data de 12.09.2012, prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire, petenta nu a primit niciun răspuns.

Prin adresa nr. 21 din 31 ianuarie 2013, Biroul Teritorial Brașov al instituției Avocatul Poporului a solicitat Primăriei Comunei Bârzava, județul Arad, clarificarea situației semnalate, însă răspunsul primit este unul care nu soluționează situația reclamată de petentă, întrucât primăria refuză punerea în executare a hotărârii judecătorești menționate. Acest refuz este justificat de lipsa banilor, Comisia locală nu are buget pentru suportarea cheltuielilor necesare

întocmirii documentației tehnice de punere în aplicare a sentinței civile. I se sugerează petentei, în cazul în care "dispune financiar, să suporte cheltuiala documentației tehnice necesare datorită lipsei de fonduri financiare a Primăriei Bârzava".

În temeiul art. 24 alin. (1) și alin. (2) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ne-am adresat Instituției Prefectului – Județul Arad, însă răspunsul primit este unul care preia în totalitate cele susținute de Primăria Comunei Bârzava, în sensul că bugetul Consiliului Local al Comunei Bârzava nu permite suportarea cheltuielilor necesare întocmirii documentației tehnice în vederea punerii în aplicare a sentinței civile. De asemenea, Instituția Prefectului – Județul Arad sugerează petentei să se adreseze instanței de judecată în vederea obligării primarului la executarea de îndată a punerii în posesie sub sancțiunea condamnării la daune cominatorii pentru fiecare zi de întârziere.

Față de cele expuse, apreciem că răspunsul Primăriei Comunei Bârzava este unul care nu soluționează petiția doamnei Spaloghe Rodica, ci este unul care tergiversează respectarea și conformarea la obligațiile dispuse de instanță, prin hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă, în sarcina Comisiei locale pentru stabilirea dreptului de proprietate Bârzava.

Primăria Comunei Bârzava avea posibilitatea să prevadă în buget sumele necesare în vederea efectuării măsurătorilor, pentru întreaga localitate. Însă din răspunsul transmis, nu rezultă motivul pentru care, până în prezent, nu s-au prevăzut în buget sumele necesare în vederea efectuării măsurătorilor, pentru întreaga localitate, astfel că, în vederea clarificării tuturor acestor aspecte, a fost efectuată o anchetă la Primăria Comunei Bârzava, județul Arad, de către doamna Roxana Marcu, expert coordonator și domnul Florin Scorobete, expert în cadrul Biroului Teritorial Timișoara al Avocatului Poporului.

Cu toate că din adresa nr. 411 din 4 martie 2013 transmisă de Primăria Comunei Bârzava, județul Arad, Biroului Teritorial Brașov al instituției Avocatul Poporului, rezultă că în comuna Bârzava nu există cadastru intravilan, cu ocazia desfășurării anchetei s-a constatat că în comună există cadastru intravilan, iar petenta are înscrisă în cartea funciară o suprafață de teren intravilan, din titlul de proprietate.

Cât privește motivul nealocării în buget a sumelor necesare în vederea efectuării măsurătorilor pentru întreaga localitate, Primăria Comunei Bârzava arată că până în prezent nu s-au prevăzut sume pentru efectuarea măsurătorilor pentru întreaga comună întrucât costurile contractării unei persoane autorizate pentru efectuarea acestor măsurători sunt foarte ridicate iar bugetul comunei nu poate suporta prețul întregii lucrări.

În ceea ce privește posibilitatea alocării în bugetul viitor a sumei necesare efectuării măsurătorilor, primarul comunei Bârzava ne-a comunicat că, întrucât veniturile anuale ale bugetului local sunt insuficiente raportat la cheltuielile necesare efectuării măsurătorilor, se va

adresa instituțiilor superioare în vederea susținerii financiare pentru o astfel de lucrare, urmând a fi cuprinse în bugetul local cu destinația efectuării măsurătorilor de întocmire a cadastrului intravilan și punere în executare a sentințelor judecătorești dacă se va da curs solicitării sale.

De asemenea, s-a constatat că practica la Primăria Comunei Bârzava este aceea de a transfera din răspunderea sa obligația susținerii cheltuielilor generate de întocmirea documentației tehnice în sarcina beneficiarilor, motivând că primăria nu poate susține la nivel individual aceste cheltuieli, deoarece susținerea financiară chiar și într-un singur caz e de natură să declanșeze o reacție în lanț a celor care sunt în aceeași situație.

În acest context, se poate remarca faptul că Primăria Comunei Bârzava avea posibilitatea să prevadă în buget sumele necesare în vederea efectuării măsurătorilor, pentru întreaga localitate.

Mai mult, lipsa efectuării acestor măsurători la nivelul întregii localități, înseamnă o nerespectare a atribuțiilor stabilite în sarcina Comisiei locale de prevederile art. 27 și art. 116 din Legea nr. 18/1991, precum și de dispozițiile art. 5 lit. i) și art. 34 din Regulamentul din 4 august 2005 privind procedura de constituire, atribuțiile și funcționarea comisiilor pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor, a modelului și modului de atribuire a titlurilor de proprietate, precum și punerea în posesie a proprietarilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 890/2005.

Printre atribuțiile principale ale acestor comisii locale este și aceea de a pune în posesie, prin delimitare în teren, persoanele îndreptățite să primească terenul, de a completa fișele de punere în posesie a acestora, după validarea de către comisia județeană a propunerilor făcute, și de a înmâna titlurile de proprietate, potrivit competențelor ce le revin.

În acest context, pe temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României și ale art. 13 lit. c), art. 21 și art. 23 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată;

Pentru realizarea scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice Avocatul Poporului, emite prezenta:


RECOMANDARE

1. Primarul comunei Bârzava urmează ca, în exercitarea atribuțiilor conferite de legislația în vigoare, să identifice și să dispună măsurile legale pentru a fi prevăzute în bugetul local sume destinate efectuării măsurătorilor, delimitărilor în teren și completării fișelor de punere în posesie ale proprietarilor, în vederea accelerării procesului de punere în posesie a proprietarilor de terenuri de pe raza comunei Bârzava, județul Arad.

2. Primăria, ca instituție publică, trebuie să urmărească respectarea cadrului legal al desfășurării activității legate de reconstituirea dreptului de proprietate, punerea în posesie și respectarea principiului accesului liber la justiție, fără a permite ca o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă să rămână inoperantă în detrimentul uneia dintre părți.

3. Primarul comunei Bârzava, județul Arad, va informa instituția Avocatul Poporului cu privire la măsurile dispuse.

Avocatul Poporului,
Prof. univ. dr. Anastasiu CRISU



Domnului Gabriel FAUR, primar

Primăria Comunei Bârzava
Str. Principală, nr. 314
Comuna Bârzava
Județul Arad